

1. Bir insanın kendisini, karşısındaki kişinin yerine koyarak onun duygu ve düşüncelerini onun gözüyle anlayabilmesine empati denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi empatiye örnek gösterilebilir?

- A) Öğretmen kızdığı için üzgün olmalısın.
B) Hep böyle davranıyorsun.
C) Susmak, her şeyin çaresi değildir.
D) Büyük savaşlar, büyük komutanlarla kazanılır.

2.

Bu diyalogda iletişimi olumsuz etkileyen durumlardan hangisine vurgu yapılmıştır?

- A) Edilgen dinlemek
B) Nasihat etmek
C) Kıyaslama yapmak
D) Sen dilini kullanmak

3. • Doğal davranmalı, jest ve mimiklerle konuşmasını desteklemelidir.
• Herkesin duyabileceği bir ses tonuyla konuşmalıdır.
• Konuşmaya başlamadan önce ne söyleyeceğini iyi düşünmelidir.
• Konuştuğu kişinin yüzüne bakmalı, onunla göz teması kurmalıdır.

Yukarıda verilenlerden kaç tanesi etkili bir konuşmacının özellikleri arasında yer alır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

4.

Yukarıda anne ve kızı arasında geçen diyaloga bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anne kızını dinlerken başka şeylerle ilgilenmiştir.
B) Anne ve kızı arasında iletişim kopukluğu yaşanmıştır.
C) Anne kızını etkili bir şekilde dinlemiştir.
D) Anne ve kızı arasında olumsuz yönde bir iletişim yaşanmıştır.

5. İletişimde verilmek istenen mesaj etkili bir iletişim süreci sayesinde karşı tarafa aktarılabilir.

Buna göre olumlu iletişim için;

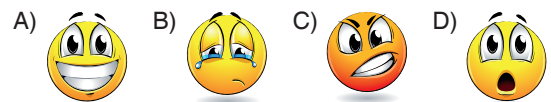
- I. empati kurulmalı,
II. farklılıklara saygı duyulmalı,
III. ben dili kullanılmalı

durumlarından hangileri gereklidir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

6. Herhangi bir şeyi anlatmak ya da açıklamak için yüz ifadeleri de yeterli olmaktadır.

Buna göre aşağıdaki yüz ifadelerinden hangisine sahip bir bireyle daha olumlu bir iletişim kurulabilir?

7. Ben dili; bireyin karşılaştığı davranış ve durum karşısında kendi tepkisini, duygu ve düşüncelerini açıklayan ifadedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ben diline örnek olarak verilemez?

- A) Dersine çalışmaman beni üzüyor.
- B) Kapının kolunun çekiştirilmesinden hoşlanmıyorum.
- C) Yaptığın hatalardan dolayı seninle konuşmıyacağım.
- D) Yaptığın davranış için üzülüyorum.

8. İletişimsizliklerle ilgili yapılan bir araştırma sonucunda, bu durumu ortaya çıkaran en önemli unsurun bireylerin birbirlerini dinlememelerinden kaynaklandığı görülmüştür. Etkili dinlemenin olduğu durumlarda ise sorunların büyük oranda çözüldüğü görülmektedir.

Bu bilgilere bakılarak;

- I. Dinlemek, sorunların çözümünde anahtardır.
- II. İletişimsizliklerin ortadan kalkması için etkili dinleme gerekmektedir.
- III. Etkili dinlemelerde eleştiriler sert olmalıdır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

9.

- Merhaba Karagöz'üm. Nasılsın, iyi misin?
- İyi değilim Hacivat. Donuyorum.
- Bak Karagöz'üm, leylekler gelmiş. Artık yaz geliyor.
- Hacivat, anlamsız konuşma. Hem leylek gelmiş diyorsun hem kaz geliyor diyorsun.
- Kaz demedim Karagöz'üm, yaz geliyor dedim.
- Kaz yazayım ama ben yazı bilmem ki. Yaz demek kolay.
- Dediklerimi yanlış anlıyorsun Karagöz'üm. Bak leylek nasıl da takırdıyor.
- Takırtı benden geliyor. Paltom yok da soğuktan dişlerim takırdıyor.

Bu Karagöz-Hacivat diyalogunda iletişimi olumsuz etkileyen durumlardan hangisine vurgu yapılmıştır?

- A) Edilgen dinlemek
- B) Nasihat etmek
- C) Öğüt vermek
- D) Ben dilini kullanmak

1.

SOKAKTA İKİ KİŞİNİN İZİNSİZ FOTOĞRAFINI ÇEKEN KİŞİYE 3 YIL HAPİS

Adana, Seyhan'da durakta otobüs bekleyen kız öğrencilerin fotoğrafını çeken F. O. hakkında öğrencilerin şikâyeti üzerine dava açıldı. Duruşmada yeni aldığı cep telefonu ile otobüs durağında 2 kişinin fotoğrafını çektiğini belirten sanık, "Bayanlar fotoğraf çektiğimi fark edip bağırıyorlar. Bunun üzerine etraftakiler fotoğrafları silmemi istediler. Ben de sildim. Pişmanım." dedi.

Genel ağ haberi, 14 Haziran 2018 (Düzenlenmiştir.)

Bu haber aşağıdaki haklardan hangisinin ihlâl edildiğinin göstergesidir?

- A) Basın özgürlüğü
- B) Özel hayatın gizliliği
- C) Konut dokunulmazlığı
- D) Seyahat özgürlüğü

2. Medya ortaya çıktığı dönemden günümüze kadar insanlar ve toplum üzerinde etkili olmuştur. Bu etkinin boyutu medyanın ulaşılabilirlik seviyesi ile doğru orantılı olarak değişmiştir. İlk dönemlerde yalnızca yazılı şekilde gerçekleşen medya faaliyetleri oldukça az insan üzerinde etkili olurken zaman içinde sesli ve görsel medya yapılarının oluşması medyanın etki alanını genişletmiştir. Günümüzde ise sanal ortamda oluşturulan sosyal medya yapılarının ulaşım kolaylığı, etkileşim özelliği ve bu alanlarda sağladığı kolaylıklar sayesinde medya oldukça büyük kitleler üzerinde etkili olma özelliği kazanmıştır. Sosyal medya yapısı öncelikle birey devamında ise toplum yapısı üzerinde belirleyici bir rol oynamaktadır.

Bu bilgilerden hareketle medya araçlarının yararları ile ilgili;

- I. Bilgiye erişimi kolaylaştırması,
- II. Bilgilerin sonraki nesillere aktarılmasını sağlama,
- III. Kişiler arası iletişimi rahatlatması

verilenlerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

3.

Kitle iletişim araçları, haber ve bilgi verme amacı başta olmak üzere; eğitmek, eğlendirmek gibi amaçlar taşıyan, belli bir okuyucu, izleyici veya dinleyici kitlesine belirli aralıklarla ya da sürekli olarak ulaşan araçlardır.

Buna göre;

- I. radyo,
- II. bilgisayar,
- III. televizyon,
- IV. gazete

verilen kitle iletişim araçlarından hangisi sadece görsel bir iletişim aracıdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

4.

Herkes; özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz.

Aşağıdaki olaylardan hangisi verilen durumu örneklerdir?

- A) Ünlü futbolcunun ailesiyle yaptığı tatilin görüntülerinin televizyonda yayınlanması
- B) Sanatçının görüntülerinin gizlice alınması
- C) Bir siyasetçinin konuştuklarının gizlice kayda alınması
- D) Ünlü bir yazarın özel durumlarıyla ilgili görüntü alınması

5.

Aşağıdaki kitle iletişim araçlarından hangisi günümüzde daha yaygın kullanılmaktadır?

A)

B)

C)

D)

6. Herkes, düşünce ve kanaat özgürlüğüne sahiptir. İsteyen herkes, düşüncesini serbestçe ifade edebilir. Fakat düşüncelerini açıklarken başkalarının özgürlüklerine ya da özel hayatlarına müdahale yapılmamalı, başkalarını rencide edici ifadeler kullanılmamalıdır.

Bu bilgilere bakılarak;

- I. İnsanlar istediği her şeyi söyleme hakkına sahiptir.
- II. İnsanlar başkalarına zarar vermeden özgürce düşündüklerini ifade etmektedir.
- III. Düşünceler açıklanırken başkalarına zarar verilmemektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II
C) II ve III   D) I, II ve III

7. Günümüzde posta, telgraf, telefon, faks gibi haberleşme araçları; gazete, radyo, televizyon gibi kitle iletişim araçları iletişimin ayrılmaz parçalarıdır. Bu araçlar, günümüzde kurdukları haberleşme ağıyla kültürü de yaygınlaştırmış ve dünyamızı küresel bir köye çevirmişlerdir.

Buna göre kitle iletişim araçları ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İnsan yaşamında önemli bir yer edinmiştir.
B) Toplumlar arasında etkileşimin yaşanmasına neden olmuştur.
C) Farklı kültürlerin dünyada tanınmasına yardımcı olmuştur.
D) Kültürel farklılıkların belirginleşmesine neden olmuştur.

8.

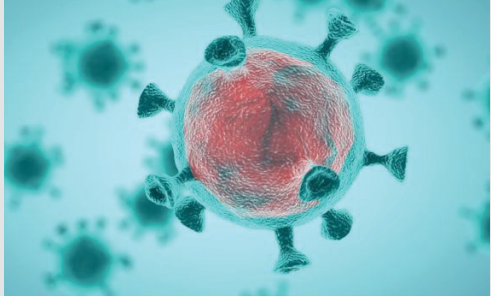
GAZETE

Beyaz Saray: Seyahat kısıtlamalarına devam

Havayolu şirketleri aylardır kısıtlamaların kaldırılması için lobi faaliyetlerini sürdürüyordu. ABD’de son 14 günde İngiltere, 26 Şengen ülkesi, İrlanda, Çin, Hindistan, Güney Afrika ve Brezilya’dan gelen ve vatandaşı olmayan kişilerin ülkeye girişi yasak.

ABD’nin sıradışı seyahat yasakları ilk olarak 2020 yılının Ocak ayında Çin’e uygulanmaya başlamış daha sonra listeye yeni ülkeler eklenmişti. Listeye son eklenen ülke Mayıs ayında Hindistan olmuştu.

ABD Hastalıkları Kontrol ve Önleme Merkezleri Başkanı Rochelle Walensky, geçen hafta yaptığı açıklamada yeni vakaların yedi günlük ortalamasının bir önceki haftaya göre yüzde 53 arttığını bildirmişti. İlk olarak Hindistan’da ortaya çıkan Delta varyantı ABD genelinde yeni vakaların yüzde 80’ini oluşturuyor ve 90’dan fazla ülkede görülmüş durumda.

Bu haberde kişilerin hangi hakkının kullanılmadığı söylenebilir?

- A) Çalışma hakkı
B) Yaşama hakkı
C) Seyahat özgürlüğü
D) Özel hayatın gizliliği

1. I. Kırım
II. Edirne
III. Varna
IV. Bursa

Yukarıda verilen yerlerden hangilerinin alınması kuruluş döneminde olmamıştır?

- A) Yalnız I
B) II ve IV
C) I, II ve IV
D) II, III ve IV

2.

KURULUŞ DÖNEMİ PADİŞAHLARI

- Osman Bey (1281-1324)
- Orhan Bey (1324-1362)
- I. Murat (1362-1389)
- Yıldırım Beyazıt (1389-1402)
- Çelebi Mehmet (1411-1421)
- II. Murat (1421-1451)

Bu padişahlardan hangisi döneminde Ankara Savaşı yapılmıştır?

- A) Osman Bey
B) I. Murat
C) Yıldırım Beyazıt
D) II. Murat

3. Osmanlı Devleti'ndeki divan teşkilatı devlet işlerinin görüşüldüğü ve karara bağlandığı en önemli yönetim organıdır. Alanında bilgili ve yetenekli kişilerden oluşan divan teşkilatı padişaha devlet yönetiminde yardımcı olurdu. Ancak son karar padişaha aitti.

Divan Teşkilatı ile ilgili verilen bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Ekonomik alanda yetkin kişilerden oluşmaktadır.
B) Padişah alınan kararların hiçbirini tanımamaktadır.
C) Danışma meclisi niteliği taşır.
D) Devletin sonuna kadar hizmet vermiştir.

4. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemindeki bazı faaliyetler aşağıdaki gibidir.

1	Bilecik, Bursa, İzmit ve İzmit fethedilmiştir.
2	Haçlılarla Sırsındığı, Kosova, Niğbolu ve Varna Savaşları yapılmıştır.
3	Anadolu beylikleri Osmanlı topraklarına katılmıştır.
4	Balkanlarda fethedilen yerlere Türk aileler yerleştirilmiştir.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Sınırlar genişlemiştir.
B) Bazı yerler savaş yapılmadan alınmıştır.
C) Balkan şehirlerinin hepsi alınmıştır.
D) Beylikler Osmanlı devletine karşı birleşmiştir.

5. Anadolu'nun Türkleşmesinde ve Müslümanlaşmasında birçok manevi mimar vardır. Bu mimarlar bu oldukları bölgede Türklüğü ve Müslümanlığı hoşgörü ve başarılı bir şekilde imar etmişlerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Anadolu'nun manevi mimarları arasında gösterilemez?

- A) Harezmi
B) Hacı Bektaş Veli
C) Mevlana
D) Yunus Emre

6. Osman Bey,

- Bizans'taki iç çatışmalardan yararlanarak beyliğin sınırlarını genişletti.
- Bizans tefurlarıyla mücadele ederek Bilecik ve Yarhisar'ı fethetti.
- Bizans ile Osmanlı arasındaki ilk savaş olan Koyunhisar Savaşı'nı kazandı.

Bu bilgilere bakılarak Osman Bey ile ilgili olarak;

- I. Sınırları genişletici faaliyetlerde bulunmuştur.
II. Düşman devletlerle mücadele etmiştir.
III. Bizans'a karşı yenik düşmüştür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

7. I. Murat döneminde yaşanan gelişmelerden bazıları şunlardır:

- Edirne 1363 yılında alınarak başkent yapılmıştır.
- Haçlılar ile Osmanlılar arasındaki ilk savaş olan Sırpsındığı Savaşı kazanılmıştır.
- Germiyanogullarından çeyiz olarak Kütahya, Hamitoğullarından para karşılığında Isparta alınmıştır.

I. Murat dönemindeki gelişmelere bakılarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Farklı yöntemler kullanılarak toprak alınmıştır.
- B) Hristiyan birliği ile mücadele edilmiştir.
- C) Sınırlar genişlemeye başlamıştır.
- D) İlk kez Anadolu'da bir şehir Osmanlılara başkentlik yapmaya başlamıştır.

8. Yıldırım Bayezid dönemi gelişmelerinden bazıları şunlardır:

- Anadolu Hisarı yaptırılmıştır.
- Haçlılar, Niğbolu Savaşı'nda mağlup edilmiştir.
- Timur ile 1402 yılında yaptığı savaşını Yıldırım Beyazıt kaybetmiş ve esir düşmüştür.
- Osmanlı Devleti 11 yıl süren Fetret Devri'ni yaşamıştır.

Bu bilgilere bakılarak aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Hristiyan birliği ile mücadeleler yaşanmıştır.
- B) Anadolu Türk siyasi birliği sağlanmak istenmiştir.
- C) Osmanlı merkezi otoritesi darbe almıştır.
- D) İstanbul'un fethi için hazırlıklar yapılmıştır.

9. Aşağıda Osmanlı divan üyeleri ve görevleriyle ilgili açıklamalar verilmiştir.

Kazasker: Adalet, eğitim, kültür ve diyanet işlerine bakmaktadır. Anadolu ve Rumeli kazaskerliği olmak üzere iki görevli bulunmaktadır.

Defterdar: Devletin bütün mali işlerinden sorumludur.

Nişancı: Protokol, yazı ve tapu işlerinden sorumlu idi. Padişah adına yazılan ferman, berat ve diğer belgelere padişahın imzasını çekmektedir.

Şeyhülislam: Alınan kararların dine uygun olup olmadığına göre fetva vermektedir. İhtiyaç olduğu zamanlarda divan toplantılarına katılmıştır.

Buna göre Osmanlı devlet teşkilatı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Divan teşkilatı Orhan Bey döneminde oluşturulmuştur.
- B) Osmanlı devlet teşkilatında iş bölümü bulunmaktadır.
- C) Şeyhülislam divanın daimi üyesi değildir.
- D) Nişancının yaptığı görev vesikalara resmiyet kazandırmaktadır.

1. Osmanlı Beyliği kurulduğu dönemde beylikler arasındaki en küçük olanıydı. Diğer beylikler daha güçlü ve daha geniş sınırlara sahipti.

Buna göre Osmanlıların kısa sürede bir güç hâline gelmesinin nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) İyi eğitim almış padişahların devletin başında bulunması
B) Özgürlükleri kısıtlayan bir yönetim uygulanması
C) Komşu beylikler ile iyi ilişkiler kurulması
D) Güçlü bir ordusunun bulunması

2. Köseadağ Savaşı'nda yenilen Büyük Selçuklu Devleti'nin siyasi bütünlüğü bozuldu ve Anadolu'da otorite boşluğu meydana geldi. Selçuklular zamanında Anadolu'nun çeşitli yerlerine yerleştirilen Türkmen beylikleri bağımsızlıklarını ilan ettiler. Böylece Anadolu'da ikinci beylikler dönemi başladı. Osman Bey de bu dönemde beyliğini kurmuştur.

Buna göre Osmanlı Beyliği'nin kurulduğu dönem ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Osmanlı Beyliği Köseadağ Savaşı sırasında bölgesinde bağımsız bir beylik durumundadır.
B) Osmanlılar Büyük Selçuklu Devleti'nin dağılması ile kurulmuşlardır.
C) Bizans ile komşu olması Osman Bey'in yeni bir beylik kurmasına sebep olmuştur.
D) Köseadağ Savaşı'nda Selçuklular Moğollara yenilmişlerdir.

3. Bir gün Bilecik'teki pazara Bizanslılar gelmişti. Pazarda bardak satıyorlardı. Germiyanlı biri Bizanslıdan bir bardak satın aldı, karşılığında da hiç bir şey vermedi. Bu Bizanslı da Germiyanlıyı Osman Gazi'ye şikayet etti. Osman Gazi de olayı anlattırılmış ve Bizanslının hakkını Germiyanlıdan almıştır. Nihal Atsız

Aşıkpaşazade tarihi s: 21

Bu hikayeden hareketle Osmanlı Devleti ile ilgili olarak;

- I. Din ve millet ayrımı yapmamıştır.
II. Adalete önem vermiştir.
III. Farklı milletlere ticaret yapmakta özgürlük tanımıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

4. 1402 yılında Ankara Savaşı'nda Osmanlı Devleti mağlup olmuş Yıldırım Bayezid esir düşmüştür. 1402-1413 yılları arasında yaşanan otorite boşluğuna Fetret Devri denir. Bu yıllar arasında Yıldırım Bayezid'in dört oğlu arasında taht kavgaları yaşanmış ayrıca Anadolu beylikleri de bağımsızlıklarını ilan etmişlerdir. Ancak yaşananın aksine Balkan topraklarında herhangi bir ayrılık hareketi gözlenmemiştir.

Balkanlarda yaşanan bu durumun sebebi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi söylenebilir?

- A) Vergilerin Balkanlara harcanması
B) Din bütünlüğünün sağlanması
C) Moğolların Balkanları da almasının beklenmesi
D) Osmanlı yönetiminden memnun olunması

5.

Çelebi Mehmet (1411-1421)

- Osmanlı Devleti'nin ikinci kurucusu sayılır,
- Saruhanoğulları beyliğine son verdi,
- Venediklilerle ilk deniz savaşı yapıldı ve kaybedildi,
- Kardeşi Çelebi Mustafa'nın isyanını bastırdı,
- Dini nitelikli Şeyh Bedrettin isyanı çıkmış ve başarıyla isyan bastırılmıştır.

Bu bilgilere göre Çelebi Mehmet ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- Osmanlı Devleti içindeki iç isyanlarla uğraşmıştır.
- Osmanlı Devleti'ni eski gücüne kavuşturmuştur.
- Anadolu'daki beylikleri bir araya toplamayı başarmıştır.
- Bazı beylikleri himayesine almıştır.

6.

Orhan Bey Dönemi Devlet Teşkilatlanması

Osmanlı Devleti'nde ilk kez divan teşkilatı kurulmuştur.

Vezirlik makamı oluşturulmuştur.

Şehir ve kasabalarda adil yargı için kadılar tayin edilmiştir.

İlk düzenli ordular; Yaya ve Müsellem (Atlı) oluşturulmuştur.

İznik'te ilk Osmanlı medresesi kurulmuştur.

Bu bilgilerden Orhan Bey ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- Hristiyan halka karşı hoşgörülü bir politika izlemiştir.
- Vatandaşların devlet yönetimindeki etkinliğini artırmıştır.
- Eğitime ve askeriyeğe önem vermiştir.
- Devleti güçlendirici çalışmalar yaptırmıştır.

7.

XIV. yüzyılda Osmanlı Devleti

Harita incelendiğinde aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşamaz?

- Anadolu'da siyasi birliğin olmadığı
- Bizans imparatorluğu ile Osmanlı Devletinin komşu olduğu
- Osmanlı Devleti'nde taht mücadelesinin yaşandığı
- Bizans'ın Balkanlarda varlık gösterdiği

1. Osmanlı Devleti'nin fethettiği topraklar üzerinde ve o bölgelerin halkına karşı uyguladığı politikalarından birisi de istimalet politikası olmuştur. İstimalet politikasına göre Osmanlı Devleti fethettiği topraklarda bulunan halkın dinine, örflerine, adetlerine, yaşam biçimlerine saygı göstermiştir. Bu konuda feodal beylerle de mücadele eden Osmanlı Devleti, bu politika sayesinde birçok toprağı ve üzerindeki halkı uzun yıllar boyunca hakimiyeti altında tutabilmiştir.

Bu bilgilere bakılarak istimalet politikasıyla ilgili,

- I. Hoşgörülü bir yaklaşım içermektedir.
- II. Fethedilen bölgelerin kontrolünde etkili olmuştur.
- III. Baskı ve zorbalığa dayanmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

2.

“Siz Rumlar, siz Ermeniler ve siz Yahudiler hepiniz Müslümanlar gibi Allah'ın kulu ve benim tebaamsınız. Dinleriniz başka başkadır. Fakat hepiniz devlet kanunlarının ve iradeişahanemin himayesindeyiz. Size tarh edilen (belirlenen) vergileri ödeyin. Bunların kullanılacakları maksatlar sizin emniyetiniz ve refahınızdır.”

II. Mahmut'un 1837 yılında Şumnu'da yaptığı bu konuşmadan yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti'nde din özgürlüğü vardır.
- B) Osmanlı Devleti'nde din ve ırk ayrımı yoktur.
- C) Osmanlı Devleti'nde halka eşit yaklaşılmaya çalışılmıştır.
- D) Osmanlı'da Rumlara ve Ermenilere geniş haklar verilmiştir.

3. Osmanlı Devleti Türkmen aileleri yeni fethedilen topraklara yerleştirmekle topraklarda kalıcı egemenlik kurmayı amaçlamıştır. Aynı zamanda bu ailelerden alınan vergiler ile ordunun ihtiyaçları karşılanmıştır. Toplanan vergiler devletin gelir kaynaklarının önemli bir kısmını oluşturmuştur. Türkmen ailelerin yerleşik hayata geçirilme siyasetine iskân siyaseti adı verilmektedir.

Osmanlıların iskân siyaseti ile;

- I. askeri,
- II. ekonomik,
- III. siyasi

alanlarının hangilerinde kazanım sağladığı söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

4.

Fatih Sultan Mehmet, Bosna'yı fethettikten sonra Boşnak din adamlarına bir ahidname (anlaşma belgesi) vererek onları koruma altına aldığını ilan etmiştir.

Yukarıda verilen durum Osmanlı Devleti'nde hangisinin olduğunun kanıtıdır?

- A) Irkçılık
- B) Hoşgörü
- C) Dini ayırım
- D) Adaletsizlik

5. Osmanlı'nın kurulmasında ve yayılmasında “Gaza Anlayışı”nın önemli bir yeri vardır. Gaza fikri askerî teşkilatlanma üzerine kurulmuştur ve düşmana karşı sürekli akın ve fetih yapılmasını gerektirmiştir. Bu anlayış ekseninde Osmanlı, Bizans'a karşı sürekli bir cihad ve fetih anlayışı içinde olmuştur.

Bu bilgilere bakılarak,

- I. Gaza anlayışı Osmanlı'nın ortaya çıkışında etkili olmuştur.
- II. Gaza fikriyle sürekli mücadeleler yaşanmıştır.
- III. Bizans, gaza düşüncesini ortadan kaldırmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

6. Osman Bey, beyliğine ait topraklarda herkese eşit davrandı. Sahip olduğu bölgelerde Müslümanlar hangi haklara sahipse gayrimüslimlerde (Müslüman olmayan) aynı haklara sahipti. Gayrimüslimler rahatça alışveriş ve ticaret yapıyorlardı. Alışveriş esnasında haksızlığa uğrayan gayrimüslimlerin hakkını her zaman savunmuştu.

Buna göre Osman Bey'in yönetimi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Anadolu'daki Türkmen aileler Balkan topraklarına yerleştirilmiştir.
B) Padişahlar çok iyi eğitim almışlardır.
C) Merkezi otorite güçlü tutulmaya çalışılmıştır.
D) Hoşgörülü bir yaklaşım izlenmiştir.

7. Osmanlı Devleti, Rumeli'de fethettiği topraklara Türk aileleri yerleştirmiştir. Bu politikaya da iskân politikası adını vermiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti iskân politikasıyla;

- I. Fethedilen yerleri Türk yurdu hâline getirme,
II. Anadolu'daki konargöçer Türkmenleri yerleşik hayata geçirme,
III. Fethedilen bölgelerde kalıcı hâkimiyet kurma

durumlarından hangilerini amaçlamıştır?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

8. Edirne'nin alınmasından sonra gelişen fetihlerin sadece kılıçla değil, yerli Hristiyan halkın himaye edilip haklarının iadesi, onlara dinî serbestlik tanınması ve vergi muafiyeti sağlanması gibi ısındırıcı bir politika sonucunda gerçekleştiği bilinmektedir. Eskisine oranla daha güvenli bir hayata ve koruma altına alınmış haklara sahip olan Gayrimüslim tebaa ile uzun yıllar boyunca çok büyük problemler ortaya çıkmamıştır. Osmanlıların asırlarca Balkanlar'da ve Orta Avrupa'da tutunabilme sebepleri bunlardır. Özellikle eski yönetimlerin baskısından ve ağır yüklerinden kurtulan Balkan köylüleri Osmanlıları kurtarıcı gibi görmüşlerdir. Balkanlar'da İslamiyet'in yayılmasında da istimâlet politikasının büyük rolü vardır. Kalıcı Osmanlı fetihleri çeşitli safhalardan geçerek gerçekleşmekteydi. Halil İnalcık'a göre fethedilen yer önce vergiye bağlanır, bunu alışma dönemi takip ederdi. Daha sonra halkın memnun olmadığı yerli hanedanın barışçı yollarla bertaraf edilmesine sıra gelirdi. Ancak eski idari uygulamalar bütünüyle ve ani bir şekilde kaldırılmayıp Osmanlı sistemiyle uyumlu hâle getirilirdi. Dinî kurumlar ve gelenekler korunurdu. Böylece öteden beri baskı altındaki halk, bu uygulamalar sayesinde Osmanlı tebaasıyla uyum sağlar ve Osmanlılık kavramı etrafında birleşirdi.

Mücteba İlgürel, "İstimâlet" Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, C.23, s.362 (Düzenlenmiştir.)

Bu bilgilere göre Osmanlı Devleti ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İstimâlet politikasını uygulamıştır.
B) Halkı kendi idaresine ısındırmaya çalışmıştır.
C) İslamiyet'in Balkanlarda yayılmasını sağlamıştır.
D) Sadece Müslüman olan halka karşı hoşgörülü davranmıştır.

1. İlk olarak Batı yönünde ilerleyen Osmanlı Beyliği Bizans ile mücadele ederek gaza ve cihat politikasını başarılı bir şekilde uygulamıştır. Ancak daha sonra Anadolu Türk beylikleri ile mücadeleye girişerek onları kendisine bağlamaya çalışmıştır.

Buna göre, Osmanlı Beyliği'nin politika değiştirmesinin sebebi aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Bizans ile iyi ilişkiler kurmak
B) Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamak
C) Orduyu dinlendirip harp gücünü artırmak
D) Anadolu halkını zorla kendisine bağlamak

2. Fatih Sultan Mehmet İsmail Bey idaresindeki donanmayı Midilli adası üzerine gönderdi, Midilli ile birlikte Taşoz ve Semadirek'de ele geçirildi. 1461'de Trabzon seferine çıkarken Rodos şövalyeleri ile bir antlaşma imzaladı. Yaklaşık iki yıl bu antlaşma korundu ancak Arnavutluk'ta çıkan isyanlar sebebiyle tekrar bozuldu.

Halil İnalcık, Osmanlı Sultanları

Fatih dönemi ile ilgili verilen bilgilere bakılarak;

- I. Denizlerde fetih hareketlerinde bulunduğu,
II. Bir cephe açarken diğeri ile barış yaptığı,
III. Anadolu'da siyasi birliği sağladığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

3. II. Mehmet (Fatih), hayatının son yıllarında siyasi anlam bakımından saltanatının en iddialı seferlerini düzenledi. Venedik Cumhuriyeti, Napoli ve Milano krallıkları arasında yaşanan rekabet, İtalya seferi için uygun bir siyasi ortam yaratıyordu. Gedik Ahmet Paşa, 1479'da Ayamavra, Kefalonya ve Zenta adalarını alarak Adriyatik Denizi'ne girdi.

II. Mehmet (Fatih) dönemindeki bu gelişmeye bakılarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) Orta Avrupa hâkimiyet altına alınmıştır.
B) İstanbul'un fethi için İtalya'nın önü kesilmek istenmiştir.
C) Karada başarı sağlayamayan Osmanlı ordusu denizde başarı sağlamak istemiştir.
D) Avrupa kıtasına sefer, Akdeniz kıyılarından gerçekleştirilmiştir.

4. İstanbul'un fethi sırasında konuşmalar yapan halk "Biz ne Latinlerin yardımına ne de birliğe muhtacız. Katolik tarzında ibadet bizden uzak olsun" diye bağışmışlardır. Ayrıca Grandük Notaras "şehirden Latin kûlahı görmektense Türk sarığını yeğlerim" demiştir.

Buna göre Grandük Notaras'ın söyledikleri Türklerin uyguladığı hangi yönetim anlayışı ile ilgilidir?

- A) İskan
B) Tımar
C) Hoşgörü
D) Millet

5. Osmanlı Devleti Kanuni Dönemi'nde en parlak zamanını yaşamıştır. Avrupa'dan gelen elçiler herkesin katılabildiği mahkemelerde davaları izlemişlerdir. Mahkemelerde eşit haklar verildiğini, kanunların net ve anlaşılır olduğunu gözlemlemişler ve tuttukları notları ülkelerine döndüklerinde devlet yetkilileri ile paylaşmışlardır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti hukuk sistemi ile Avrupa'ya örnek olmuştur.
B) Avrupa Osmanlı Devleti'nden hukuk alanında inkılaplar almıştır.
C) Osmanlı Devleti'nde adalet önemli görülmüştür.
D) Osmanlı Devleti'nde mahkemeler herkese açık yapılmıştır.

6. Osmanlı Beyliği kuruluşu esnasında birçok politika uygulamıştır. Bu politikaların en önemlilerinden biri de iskân politikasıdır. Osmanlılar iskân politikası ile ----

İskân politikasının amaçları ile devam edecek parçaya aşağıdaki cümlelerden hangisi yazılırsa yanlış olur?

- A) fethedilen bölgelerde Türk egemenliğini hakim kılmıştır.
B) Anadolu'daki göçebe Türkmenleri yerleşik hâle getirmiştir.
C) alınan topraklarda baskıcı bir yönetim sergilemiştir.
D) boş arazileri tarım alanı yaparak üretimi artırmıştır.

7. Osman Gazi 1288'de Karacahisar'ı fethetti ve burayı kendisine merkez edindi. Osmanlı Beyliği'nin ilk merkezi, Eskişehir'e 7 kilometre uzaklıkta, sarp bir tepe üzerinde bulunan ve bugün mevcut olmayan Karacahisar Kalesi'dir. Osman Gazi bu kaleyi fethederek İznik'ten İstanbul'a giden anayola da hakim oldu. Ayrıca Karacahisar'ın fethiyle tekfur adıyla anılan Bizans valilerine savaş başlattı.

Metindeki bilgilere bakılarak Osman Bey için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Fetih siyaseti izlemiş ve bazı kazanımlar elde etmiştir.
B) Gaza anlayışından hareketle savaşmıştır.
C) Diğer devletlerle iş birliği yaparak politikasını batıya doğru çevirmiştir.
D) Coğrafi konum açısından elverişli bir yere sahiptir.

8. Pax Ottomana, (1500 - 1700) "Osmanlı Barışı" 1980'lerden sonra Türkiye'de, Osmanlı İmparatorluğu toprakları üzerindeki görece istikrarı tanımlamak için kullanılan bir terimdir. Osmanlı İmparatorluğu, gücünün doruğunda olduğu 16. ve 17. yüzyıllarda, bütün Balkanları, Ortadoğu'nun büyük bölümünü, Kuzey Afrika'yı ve ek olarak da Kafkasları kapsar. Osmanlı yönetimi bu bölgelerden ayrıldıktan sonra istikrarsızlık ve huzursuzluk bu bölgeleri kapsadı. Bu sebeple, birçok modern Türk tarihçisi, Osmanlı İmparatorluğu'na olumlu bir bakış açısı olarak, bu ülkeler üzerinde var olduğu düşünülen Osmanlı yönetimine ait olumlu etkilerinin altını çizmek için bu terimi tercih ederler.

Metinde verilen "Osmanlı barışı" aşağıdaki politikalarından hangisi ile sağlanmıştır?

- A) İstimalet
B) İskan
C) Tımar
D) Kapıkulu

9.

Fatih Sultan Mehmet ile Trabzon seferinde yanında bulunan Uzun Hasan'ın annesi Sara Hatun arasında şu konuşma geçmiştir: Sara Hatun: "Hey oğul! Bir Trabzon için bunca zahmet çekmek nedendir?" dedi. Padişah cevap verdi: "Ana! Bu zahmet din yolunadır ki ahirette Allah'ın yanına varınca mahcup olmayalım. Zira bizim elimizde İslam kılıcı vardır, eğer bu zahmete katlanmazsak bize gazi demek yalan olur." dedi.

Âşık Paşazâde Derviş Ahmed Âşıkî, Âşık Paşazâde Tarihi, s.240 (Düzenlenmiştir.)

I. Murat, Rumeli'deki bir sefer dönüşünde Karamanoğlu Beyliği'nin saldırısından haberdar olduğunda şunları söylemiştir: "Şu ahmak zalimin yaptığı işleri görün. Ben din gayretiyle Allah yolunda, bir aylık mesafede düşman içine girdim, ömrümü gece gündüz gazaya verdim, çok mihnet ve bela çektim. Hâlbuki o gelip Müslümanları yağma etti. Ey Gaziler! Ben nasıl cihadı bırakıp Müslümanlara kılıç çekeyim."

Mehmed Neşrî, Kitâb-ı Cihan-Nümâ Neşrî Tarihi, C. I, s.215-217 (Düzenlenmiştir.)

Bu alıntılardan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) İskan politikasına ağırlık verildiği
B) İstimalet politikasının uygulandığı
C) Veraset uygulamasının görüldüğü
D) Gaza ve cihat anlayışının uygulandığı

1. Jean Jack Rousseau Sosyal Mukavele adlı eserinde insanların özgür olarak doğduğunu ancak bu özgürlüğünün kısıtlandığını belirtmiştir. Özgürlükleri kısıtlanan ve hakları çiğnenen insanların hak ve özgürlüklerini geri almaları için ihtilalin meşru yani yasal olduğunu, yönetme hakkının yalnız millette olduğunu dile getirmiştir.

Metinde verilen bilgiye bakılarak J.J. Rousseau için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hak ve özgürlükler konusunda halkı bilinçlendirmiştir.
B) Demokratik bir yönetim istemiştir.
C) Kişi egemenliğinden yanadır.
D) Düşünceleriyle toplumu etkilemiştir.

2. 15 ve 16. yüzyıllarda Avrupalıların yeni kıtalar ve yollar bulduğu gelişmelere Coğrafi Keşifler denir. Coğrafi Keşiflerle birlikte pek çok yer ve yol keşfedilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Coğrafi Keşiflerle keşfedilen yerlerden biri değildir?

- A) Ümit Burnu
B) Amerika Kıtası
C) İpek Yolu
D) Hint Deniz Yolu

3. Avrupa'da Rönesans hareketlerinin başladığı günlerde Osmanlı Devleti bilimsel olarak parlak bir dönem yaşamaktaydı. Avrupa kendisini engelleyen skolastik düşünceden kurtulmuş, medeniyet yolunda hızla ilerlemeye başlamıştı. Osmanlı Devleti ise geleceği göremeyip bu gelişmelere sadece seyirci kalmakla yetinmişti.

Bu bilgilerden hareketle;

- I. Rönesans hareketleri Avrupa'nın kültürel olarak gelişimine katkı sağlamıştır.
II. Osmanlı, Avrupa'daki gelişmelere duyarsız kalmıştır.
III. Rönesans ile Avrupa'daki bilimsel ve kültürel gelişmeler Osmanlı'nın ilerisine geçmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

4. Coğrafi Keşiflerden sonra Avrupa'dan yeni bulunan yerlere çeşitli nedenlerle göçler yaşanmıştır. Bu göçler ticari, turistik vb. amaçlar taşımaktadır.

Buna göre Avrupa'dan yaşanan göçler sebebiyle;

- I. Akdeniz bölgesi yoğun bir ticaret merkezi olmuştur.
II. Avrupa kültürü yayılma alanı bulmuştur.
III. İspanya'yı etkisi altına alan Kavimler Göçü yaşanmıştır.
IV. Osmanlı ülkesi göç edenleri iskan ettirmek için kaynak oluşturmuştur.

durumlarından hangileri yaşanmıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) III ve IV

5. Avrupa'da başlayan Reform hareketleri kendisinden önceki Rönesans hareketlerinden etkilenmiştir. Rönesans'ın bazı sonuçları Reform'a etki etmiş ve Avrupa'da dinsel anlamda bazı değişimler yaşanmıştır.

Buna göre aşağıda verilen Rönesans'ın sonuçlarından hangisi Reform hareketlerinin de nedeni olmuştur?

- A) Katolik kilisesinin aforoz, endüljans ve enterdi gibi yetkilerinin halkı rahatsız etmesi
B) Haçlı Seferleri ve Coğrafi Keşifler sonucunda kiliseye duyulan güvenin azalması
C) Özgür düşünce ortamının gelişmesiyle dinsel normların tartışılmaya başlaması
D) Katolik kilisesinin bozulması, Hristiyanlığın ve İncil'in amacından sapması

6. Coğrafi Keşifler, 15 ve 16. yüzyılda Avrupalıların yeni ticaret yolları bulmak için yaptığı keşif hareketleridir. Coğrafi Keşifler sonucunda yeni ticaret yolları bulunduğu için Osmanlı kontrolündeki İpek ve Baharat yolları önemini kaybetmiştir.

Buna göre Coğrafi Keşiflerin Osmanlı Devleti'ni aşağıdaki alanlardan hangisinde olumsuz etkilediği söylenebilir?

- A) Ekonomi
B) Eğitim
C) Siyasi
D) Askeri

7. Rönesans sözcük anlamı olarak “yeninden doğuş” demektir. Avrupa’da 15 ve 16. yüzyıllarda bilim, sanat, edebiyat ve fikir alanlarında yaşanan yenilik ve değişim hareketleridir.

Buna göre;

- I. Avrupa’da ekonomik hayat düzelmiştir.
- II. Avrupa’da yönetim değişiklikleri yaşanmıştır.
- III. Skolastik düşünce zayıflamış ve özgür düşünce gelişmeye başlamıştır.
- IV. Özgür düşünce ortamı Reform hareketlerine zemin hazırlamıştır.

durumlarından hangileri Rönesans hareketlerinin bir sonucu olarak gösterilebilir?

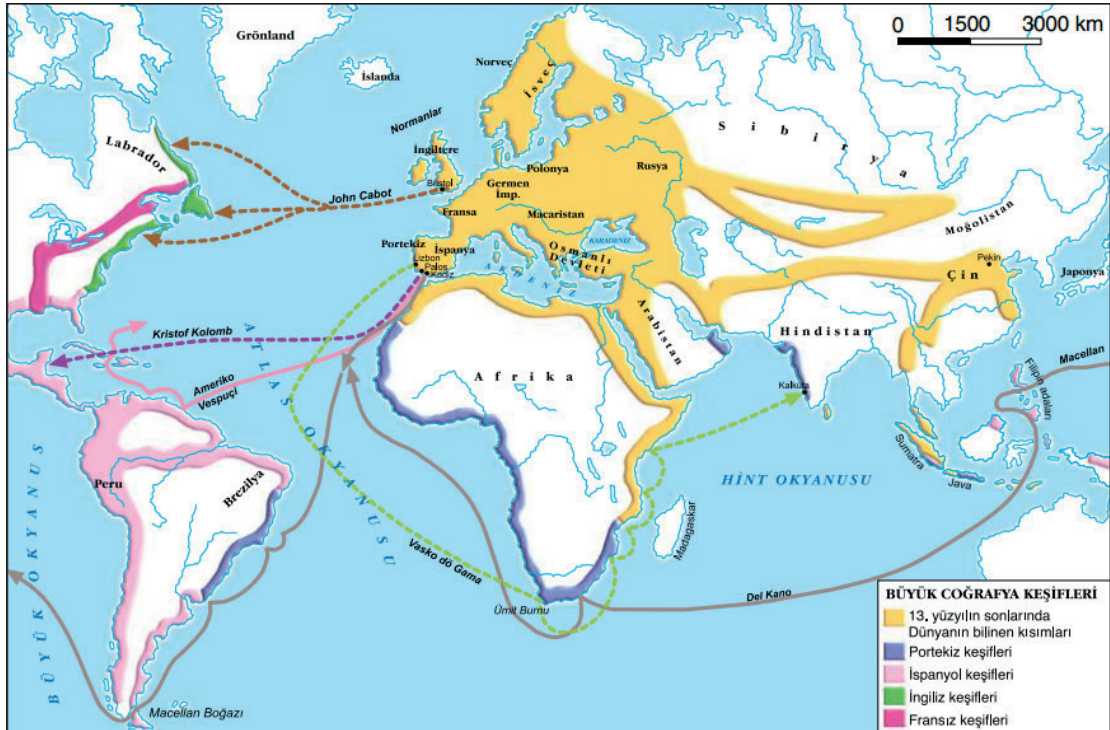
- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) III ve IV

8. Reform, Avrupa’da 15 ve 16. yüzyıllarda dinsel alanda görülen yenileşme hareketleridir. Reform hareketleri Katolik mezhebindeki bozulmalara tepki olarak ortaya çıkmıştır. Reform, bir düşünür aynı zamanda bir din adamı olan Martin Luther sayesinde Almanya’da ortaya çıkmıştır.

Buna göre Reform hareketleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Rönesans hareketlerinden etkilenecek ortaya çıktığı
- B) İlk olarak Almanya’da başladığı
- C) Dinî alanda etkili olduğu
- D) Hareketin öncüsünün Martin Luther olduğu

9.

Haritaya bakılarak keşiflerin daha çok hangi yöne doğru yapıldığı söylenebilir?

- A) Doğu
- B) Batı
- C) Güney
- D) Kuzey

1. Tanzimat Fermanı'na göre,
- Herkes kanunlar önünde eşittir.
  - Tüm Osmanlı halkının ırz, namus, mal ve can güvenliği devletin güvencesi altındadır.
  - Herkesin gelirin göre vergi alınacaktır.
  - Herkes mal ve mülk hakkına sahiptir, bunları miras bırakabilir.
  - Mahkemeler herkese açık olacak, kimse yargılanmadan cezalandırılmayacaktır.

Tanzimat Fermanı'yla ilgili verilenlere bakılarak,

- I. Özel mülkiyet gelişmiştir.
 II. Toplumsal eşitlik ön planda tutulmuştur.
 III. Yargı güvencesi oluşturulmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
 B) I ve II
 C) II ve III
 D) I, II ve III

2. Osmanlı'da II. Mahmut Dönemi'nde,
- Orduya subay yetiştirmek için Harp Okulu açıldı.
  - Divan kaldırıldı yerine nazırlıklar kuruldu.
  - Medreselerin yanında batı tarzı eğitim veren okullar açıldı.

Buna göre II. Mahmut Dönemi'nde aşağıdaki alanların hangisinde yapılan yenilikten bahsedilmiştir?

- A) Askerî
 B) Yönetim
 C) Ekonomi
 D) Eğitim

3. Lale Devri'nde Viyana ve Paris gibi önemli Avrupa başkentlerine elçiler gönderilerek aşağıdaki-lerden hangisi amaçlanmıştır?

- A) Avrupa'daki gelişmeleri yakından takip etme
 B) Osmanlı halkının eğitim düzeyini yükseltme
 C) Askerî alandaki yeniliklerin öğrenilmesini sağlama
 D) Avrupa'yı kültürel açıdan etkileme

4. Lale Devri'nde Osmanlı Devleti'nde yaşanan bazı gelişmeler şunlardır:

- İtfaiye örgütü kurulmuştur.
- Çiçek aşısı uygulanmıştır.
- İlk Türk matbaası kurulmuştur.
- Avrupa'da ilk kez elçilikler açılmıştır.

Lale Devri'nde yapılan çalışmalar aşağıda verilen alanlardan hangisi ile ilgili değildir?

- A) Diploması
 B) Toplumsal
 C) Askerî
 D) Kültürel

5.

PTT'nin 177. Kuruluş Yıl Dönümü Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinin (PTT AŞ), 177. kuruluş yıl dönümü çeşitli etkinliklerle kutlanmaktadır. 23 Ekim 1840'ta posta hizmetlerini yürütmek üzere temelleri atılan kurum günümüzde küresel bir marka hâline gelmiştir. 177. kuruluş yıl dönümü kapsamında PTT AŞ Genel Müdürlüğü binası süslenecek ve İstanbul'da "PTT'nin Tarih Yolculuğu Metroda" konulu pul sergisi açılacaktır.

Genel Ağ Haberi,
 20 Ekim 2017 (Düzenlenmiştir.)

Bu bilgilerden hareketle aşağıdaki alanlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Haberleşme
 B) Sağlık
 C) Ekonomi
 D) Askerî

6. Osmanlı Devleti'nde,

- 1840 yılında Posta Nezareti kuruldu.
- 1851 yılında Şirketi Hayriye kurularak Boğaz'ın iki yakası birleştirildi.
- 1888 yılında Ziraat Bankası kuruldu.

Bu bilgiler;

- I. Ulaşım,
 II. Siyasi,
 III. İletişim

alanlarından hangileriyle ilgilidir?

- A) Yalnız I
 B) I ve II
 C) I ve III
 D) I, II ve III